

Vem var Oskar Lod?

1928 - 2009

I början på min "forskning" på hembygden hade jag god hjälp av gode vännen Arne Roswall. Vi använde ofta söndags-förmiddagarna till strövtåg i trakterna. Denna artikel är från 2001 och sedan kompletterad sju år senare.

En hisnande vacker söndag i november 2001 förlades helgpromenaden till markerna runt Husby och Beteby. Under ledning av Lennart Sundelius, tills nyligen brukare av Husby och Ormsta och född på den gamla kungsgården Husby, vandrade vi över de gröna golfbaneytorna till den plats efter ån där gården Broby en gång var belägen.

Generalstabskartan c:a 1880

Det är för mej okänt när byggnaderna försvann från sin ursprungliga plats men åtminstone en stuga har flyttats till skogsbacken söder om Husby och används idag som permanentbostad.

Brobystugan på Husby.

På vägen går vi förbi platsen där Brobyskatten en gång kom i dagen efter ett släntras vid Husbyån. Lennart som tillsammans med brodern Gunnar byggt golfbanan vid Husby hade försökt få tag på delar av den funna skatten för att visa upp för kulturhungriga golfare men till sin stora förvåning fått beskedet att den skingrats och var utom kontroll.

Broby låg omedelbart norr om ån, några hundra meter väster om den nuvarande vägen till Beteby. Rester av grunder och sten finns kvar vid åkanten men är till stor del totalt överväxta och svåra att definiera. På den östligaste kullen finns en rundad berghäll och på dess sydsida finns nedanstående inskription inhuggen:

Lennart hade vid ett tidigare tillfälle berättat för mej att han av någon anledning fått en känsla att leta efter något speciellt just på det stället.

Lennart och Arne detaljstuderar!

Kanske är det den sedan länge saknade Brobystenen som påverkat honom men istället för den sedan 1700-talet saknade runstenen fann han denna märkliga och tills vidare okända inskription.

Vem var då denne Oskar Lod som med god precision och säker hand lämnat sin autograf till framtiden?

Varken Arne Roswall eller jag har någonsin träffat på detta namn i Haningesammanhang.

Jag har studerat tillgängliga husförhörslängder för Österhaninge, visserligen ganska moderna, och på andra sätt sökt efter den mystiske Oskar utan framgång.

Namnet tyder ju på att det kan vara en gammal soldat som tilldelats ett passande namn för att skiljas från andra, ett förfarande som var ganska vanligt för i tiden. Men då borde han ha bott på något soldattorp i närheten, kanske kan någon hitta honom den vägen.

Eller är det kanske så att någon i modern tid försöker driva med oss hembygdsamatörer, man kommer ju osökt att tänka på Slas fantastiska historia, Vem älskar Yngve Frej? där några kluriga gubbar ville förgylla vardagen med ett påhittat fornminne.

Tillägg 2008

Som framgår av artikeln ovan hade jag inte funnit några uppgifter om den mystiske Oscar år 2001. Men jag hade letat dåligt! Detta var på den tiden man läste kyrkböckerna på inlånade mikrokort via en hiskelig läsare på skrivbordet.

Sju år senare, under arbete via nätet med en helt annan person, gamle båtsman Lax, fann jag av en tillfällighet "Broby-Oskar"

Under gården Kvarntäppan i Jordbro, HFL 1895, fann jag som fosterbarn till familjen Dahlström, följande:

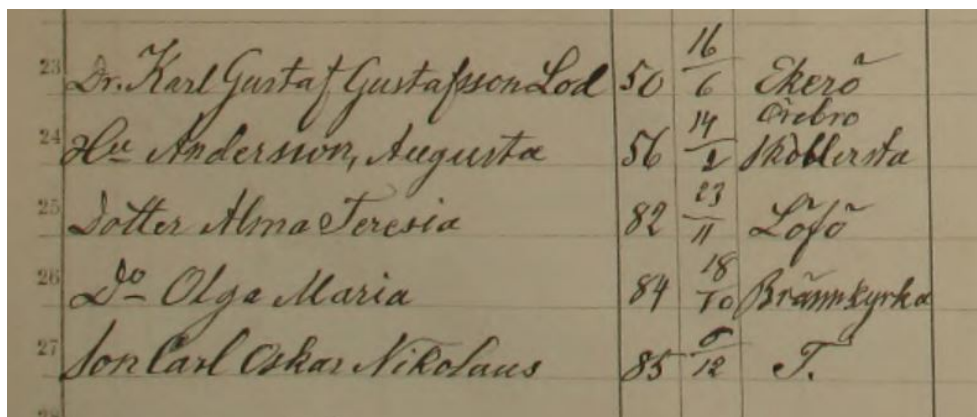
1	Johan Oskar	1885	12	06	Tyresö	infl fr Spånga 94 11 16...
2	Dahlström Emilia Augusta	1885	12	06	Tyresö	
3	Lod Oskar Nikolaus	1885	12	06	Tyresö	

(Lod, Oskar Nikolaus fb f 1885 12 06 Tyresö infl fr Spånga 94 11 16...)

Det är sånt här som gör att man med jämna mellanrum får en kick i sin

amatörforskning och som rättfärdigar många sena timmar framför datorn!

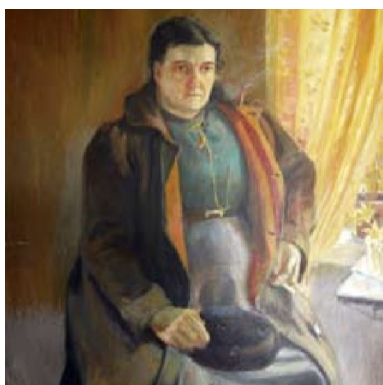
Oskar Lod var född i Tyresö 1885, har av någon anledning hamnat i Spånga, för att sedan som fosterson hamna på Kvarntäppan i Österhaninge "på Spångas fattigvårds bekostnad"

23	Dr. Karl Gustaf Gustafsson Lod	50	$\frac{16}{6}$	Ekerö
24	Hr. Andersson, Augusta	56	$\frac{14}{2}$	Örebro
25	Dotter Alma Teresia	82	$\frac{23}{11}$	Sköllersta
26	Ld. Olga Maria	84	$\frac{18}{10}$	Lofö
27	Son Carl Oskar Nikolaus	85	$\frac{5}{12}$	Brännkyrka
28				J.

Husförhörslängden Kumla Gård, Tyresö 1885.

Kvarntäppan ägs då av Emilia Augusta Dahlström, handelsidkare på Stenhamra, och där bor också brodern Otto Wilhelm med familj.

Emma Hessling, porträtt av Hjalmar Nyholm.

Någon gång efter 1895 flyttar Emilia Augusta tillbaka till Stenhamra, Otto Wilhelm med familj till Opp-Norrby och Oskar Lod blir av någon anledning (ekonomisk??) antecknad som fosterson hos Emma Hessling som nu står som hemmansägare på Kvarntäppan.

Denna Emma verkar ha varit kompanjon med Emilia Augusta i handelsboden men nu verkar man göra någon form av rockad mellan Stenhamra och Kvarntäppan.

Med tillgång till Oskars fullständiga data finner jag honom som avliden 1971 på gården Skaten i Skärplinge, Hållnäs kommun, Uppsala län. Han har varit gift sedan 1929 med Frida Josefina, född 1893 i Hållnäs, och stavar nu sitt efternamn "Lood".